

HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT
Glagoljaša 18, 21000 Split
Centrala: tel. +385 21 347 346
Ravnatelj: mob. + 385 91 500 4763
e-mail: hpms@hpms.hr
<https://hpms.hr/>
IBAN: HR5823400091110814861
MB 01363263 / OIB 91912897567

URBROJ: 133/2024
Split, 28. veljače 2024.

**IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKOG POMORSKOG MUZEJA SPLIT
U 2023. GODINI**

IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA U 2023. GODINI

I. OPĆI PODACI O MUZEJU

1. Osnivanje i karakter ustanove
2. Muzejski prostori
3. Upravljanje ustanovom

II. REDOVNA DJELATNOST

1. Djelatnici i vanjski suradnici
2. Podaci o izvorima prihoda
3. Materijalni troškovi
4. Tekući poslovi i održavanje
5. Stručni poslovi unutar redovne djelatnosti
  - 5.1. Stručno usavršavanje, napredovanje, seminari i tečajevi
    - 5.1.1. Napredovanje
    - 5.1.2. Znanstveni i stručni skupovi, stručne radionice
  - 5.2. Stručno vijeće
  - 5.3. Dokumentacija muzejske građe
    - 5.3.1. Izrada primarne dokumentacije o muzejskoj građi HPMS-a
    - 5.3.2. Program M++
    - 5.3.3. Knjiga ulaska muzejskih predmeta
    - 5.3.4. Knjiga izlaska muzejskih predmeta
  - 5.4. Sekundarna dokumentacija
    - 5.4.1. Hemeroteka
    - 5.4.2. Knjiga evidencije o izdavačkoj djelatnosti
    - 5.4.3. Knjiga evidencije plakata
    - 5.4.4. Foto dokumentacija

- 5.4.5. Audiovizualni fond
- 5.4.6. Dokumentacija - ostalo
- 5.5. Knjižnica
- 5.6. Stručni članci i publikacije
- 5.7. Restauriranje muzejskog fundusa
- 6. Posebne aktivnosti i mediji
  - 6.1. Predstavljanja u okviru poslova stručnih djelatnika
    - 6.1.1. Predstavljanja u Muzeju
  - 6.2. Urednički poslovi, recenzije
  - 6.3. Edukativni programi
  - 6.4. Mediji

III. VANJSKA SURADNJA, MARKETING I POSJETITELJI

- 1. Vanjska suradnja
- 2. Marketing
- 3. Posjetitelji

IV. PROGRAMSKA DJELATNOST

- 1. Izložbena djelatnost
- 2. Izdavačka djelatnost
- 4. Projekti
- 5. Nabavke i investicije u prostoru i opremi

I. OPĆI PODACI O MUZEJU

I./1. Osnivanje i karakter ustanove

Hrvatski pomorski muzej Split osnovan je 1997. godine odlukom Gradskoga vijeća Grada Splita (Klasa: 021-01/97-01/99, Urbroj: 2181/01-01/97-1 od 25. srpnja 1997.), te mu je Grad Split osnivač i vlasnik. Kao ustanova u kulturi, Muzej je klasificiran kao muzejska ustanova specijaliziranog karaktera s temeljnim zadaćama istraživanja, prikupljanja, čuvanja i prezentiranja materijalne i nematerijalne pomorske baštine hrvatske obale od prapovijesti do danas.

I./2. Muzejski prostori

Muzej je smješten u Tvrđavi Gripe (prvorazredni spomenik kulture te jedinstveni cjelovito sačuvani fortifikacijski objekt izgrađen u 17. stoljeću, Rješenjem Ministarstva kulture od 3. siječnja 2014. godine uvršten u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske) na adresi Glagoljaša 18, te raspolaže s 1130 m² zatvorenog prostora i cca 700 m² otvorenog dvorišnog prostora na kojem su smješteni muzejski izložci. Muzej zatvorene prostore koristi temeljem zaključka Gradskog poglavarstva od 20. veljače 1998. godine.

Najveći dio zatvorenog muzejskog prostora iskorišten je kao izložbeni prostor privremenog postava; ukupno 9 izložbenih dvorana s 800 m², dok je preostali dio u funkciji recepcije Muzeja, akvarija, privremene čuvaonice, muzejske knjižnice i arhiva te radnih prostora djelatnika Muzeja. Zbog velikog manjka prostora za sve potrebe prikladnog funkcioniranja Muzeja, u prostoru kotlovnice kojom upravlja Državni arhiv u Splitu, nalazi se uređeno mjesto za rad muzejskog tehničara.

Poseban problem predstavlja nedostatak muzejskih čuvaonica i polivalentne dvorane.

Izložbeni prostor je opremljen sustavom videonadzora i audio sustavom, dok je ukupni prostor Muzeja opremljen sigurnosnim sustavima vatrodojavnog i protuprovalnog alarma. Osim prostora recepcije, izložbeni, servisni i uredski prostori nisu opremljeni klimatizacijskim uređajima.

I./3. Upravljanje ustanovom

Dana 18. prosinca 2021. godine Gradsko vijeće Grada Splita imenovalo je članove Upravnog vijeća HPMS-a iz reda osnivača, dok su unutar Muzeja provedeni izbori za člana iz reda

zaposlenika te za člana iz reda stručnih djelatnika te je 30. prosinca 2021. godine konstituirano

Upravno vijeće u sastavu:

1. dr. sc. Nedo Vrgoč, predsjednik
2. Maja Munivrana, članica
3. Edin Nurkić, član
4. Mirja Lovrić, članica iz reda stručnih djelatnika
5. Leo Garbin, član iz reda zaposlenika

II. REDOVNA DJELATNOST

II./1. Djelatnici i vanjski suradnici

U Muzeju je na kraju 2023. godine bilo zaposleno 13 djelatnika. Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova predviđa 20 djelatnika.

Djelatnici Muzeja na kraju 2023. godine su:

ravnatelj – viši kustos

muzejski savjetnik

viši kustos – 2 djelatnika

kustos – 2 djelatnika

viši muzejski tehničar

voditelj računovodstva

tajnik – voditelj općih poslova

repcioner – 2 djelatnika

domar – vrtlar - kućni majstor

čistačica - dostavljačica

Odnosi djelatnika Muzeja prema svojim radnim obvezama, kao i međusobni odnosi, na primjerenom su razini. Nije zabilježen nikakav disciplinski postupak niti radni spor.

U Muzeju djeluje sindikalna podružnica Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi, a dužnost sindikalne povjerenice obnaša Branka Teklić, viša kustosica.

II./2. Podaci o izvorima prihoda

Najvažniji izvor prihoda za redovnu djelatnost Muzeja su sredstva doznačena od Grada Splita, koji je vlasnik i osnivač Muzeja.

U 2023. godini u Muzeju je za redovnu i programsku djelatnost utrošeno iz svih izvora financiranja 380.986,46 €. Tim sredstvima Muzej je pokrio troškove istraživanja, nabavke literature, otkupa muzejskih predmeta, postavljanja izložbi, tiskanja knjiga i kataloga, restauracije i obnove muzejskih predmeta, stručnog usavršavanja djelatnika, stručnih putovanja, informatizacije, promidžbe Muzeja, nabavke opreme itd.

U 2023. godini Muzej je po svim osnovama ostvario ukupno 438.702,17 € prihoda.

U 2023. godini od Grada Splita doznačeno je po svim osnovama ukupno 324.557,72 €. Od tog iznosa doznačeno je za:

1. Plaće, prijevoz i rashodi zaposlenika – 259.174,31 €
2. Programska i redovna djelatnost – 55.125,16 €
3. Naknade članovima Upravnog vijeća – 4.917,96 €
4. Nefinancijska imovina - 5.340,29 €

Osim prihoda od Grada Splita, Muzej je ostvario prihode i iz sljedećih izvora:

- izvor prihodi od vlastite djelatnosti: 27.955,42 €
- izvor Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske: 20.897,93 €
- izvor Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske: 1.482,25 €
- izvor Splitsko – dalmatinska županija: 5.000 €
- izvor EU fondovi: 57.796,53 €
- izvor Hrvatski sabor: 1.012,32 €

II./3. Materijalni troškovi

Za materijalne troškove, koji nastaju kao dio redovne djelatnosti, prosječna godišnja potrošnja za izvještajno razdoblje iznosi kako slijedi:

- na troškove električne energije i lož ulja – 7.795,65 €
- na troškove materijala za potrebe redovnog poslovanja – 9.405,10 €
- na usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme – 25.973,95 €
- na usluge telefona, interneta, poštarine i prijevoza 6.172,43 €.

II./4. Tekući poslovi i održavanje

Od 1. siječnja 2023. godine došlo je do značajnijih promjena u radnom vremenu za posjetitelje te je Muzej maksimalno, s obzirom na mogućnosti, produžio radno vrijeme posjeta. Od 1. siječnja do 30. travnja i od 1. studenoga do 31. prosinca Muzej je otvoren od ponedjeljka do

subote od 9 do 16 sati; utorkom i četvrtkom od 9 do 19 sati; nedjeljom od 9 do 14 sati. Od 1. svibnja do 30. lipnja te od 1. rujna do 31. listopada Muzej je za posjetitelje otvoren od ponedjeljka do subote od 9 do 19 sati; nedjeljom od 9 do 14 sati. Od 1. srpnja do 31. kolovoza Muzej je otvoren od ponedjeljka do subote od 9 do 20 sati, nedjeljom i praznikom od 9 do 17 sati. Uz prethodnu najavu Muzej se otvara van redovnog radnog vremena. Svi djelatnici Muzeja na svojim radnim mjestima obavljaju povjerene poslove u razdoblju od 7.30 do 15.30 sati te su po potrebi dostupni svim zainteresiranim korisnicima.

Muzej je tijekom 2023. godine imao 783 urudžbirana dopisa. Također više desetaka neurudžbiranih obraćanja, te veliki broj telefonskih konzultacija, kao i službenih razgovora kako u prostorima Muzeja, tako i izvan Muzeja. Zaprmljen je 301 račun od kojih je manji dio prenesen za podmirenje u 2024. godini.

II./5. Stručni poslovi unutar redovne djelatnosti

Svi djelatnici, neovisno o poslovima na pojedinim projektima programske djelatnosti, imaju stalna radna zaduženja koja se dnevno obavljaju u redovnom radnom vremenu.

Muzejskom savjetniku mr. sc. Stjepanu Lozi, povjerene su sljedeće zbirke:

- Zbirka plovila tradicionalne brodogradnje
- Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje

Višoj kustosici Mirji Lovrić povjerene su organizacijske cjeline:

- Muzejska dokumentacija o muzejskoj građi
- Specijalizirana muzejska knjižnica (u sastavu koje je periodika i hemeroteka)
- Muzejski arhiv
- Dužnost Povjerenika za informiranje u HPMS-u.

Višem kustosu /ravnatelju Ljubomiru Radiću povjerene su sljedeće zbirke:

- Zbirka brodske opreme i sredstava
- Zbirka maketa
- Zbirka brodskih ukrasnih predmeta
- Zbirka likovnih radova
- Zbirka oružja i oružanih sredstava

- Zbirka torpednog oružja i opreme

Višoj kustosici Branki Teklić povjerene su sljedeće zbirke:

- Zbirka odora, nošnji i opreme
- Zbirka podmorskih nalaza
- Zbirka ronilačke opreme i sredstava
- Zbirka pisane dokumentarne građe

Kustosici Petri Blažević, povjerene su sljedeće zbirke:

- Zbirka slikovne dokumentarne građe
- Zbirka fotografija
- Zbirka pomorskih karata i peljara

Kustosici Danieli Kušpilić su povjerene sljedeće zbirke:

- Zbirka zastava i signalnih zastava
- Zbirka odličja, medalja i plaketa
- Zbirka navigacijske opreme i sredstava
- Zbirka ribarstva

II./5.1. Stručno usavršavanje, napredovanje, seminari i tečajevi

5.1.1. Napredovanja

Kustosica Branka Teklić, dana 11. kolovoza 2023. godine, rješenjem Ministarstva kulture i medija RH je stekla zvanje viši kustos. Ujedno je apsolventica na poslijediplomskom doktorskom studiju „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru, smjer povijest.

Muzejski savjetnik mr. sc. Stjepan Lozo je u pripremama za obranu doktorske teze na poslijediplomskom doktorskom studiju Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

5.1.2. Znanstveni i stručni skupovi, stručne radionice

Djelatnici Muzeja sudjelovali su na sljedećim znanstvenim i stručnim skupovima:

Ljubomir Radić

- 26.9.2023. sudjelovanje na završnoj svečanosti Interreg Cooperation Day na Pomorskom fakultetu u Splitu

- 20.10.2023. sudjelovanje na skupu „Discovering Dalmatia IX – A Woman's view of Dalmatian Artistic Heritage through Travel Narratives from the 18th to the 20th Centuries“ održanom u Etnografskom muzeju Split
- 30.11. i 1.12.2023. sudjelovanje na edukativnoj radionici „Upravljanje kulturnom baštinom“, održanoj u okviru projekta “Palača života - grad mijena”, u organizaciji Muzeja Grada Splita i provedbi tvrtke Muze d.o.o.

Mirja Lovrić

- 09.05.2023. sudjelovanje na predavanju/radionici preko ZOOM platforme u organizaciji MDC-a Zagreb pod nazivom „S knjigom kroz stalni postav“
- 06.06.2023. sudjelovanje na predavanju/radionici preko ZOOM platforme u organizaciji MDC-a, Zagreb pod nazivom „Mobilna aplikacija i popratni modul za upravljanje revizijom muzejskih zbirki“

Branka Teklić

- 14.2.2023. sudjelovanje na webinaru “Create Dangerously: Museums in the Age of Action” u organizaciji NEMO – The Network of European Museum Organisations
- 23.3.2023. sudjelovanje na webinaru “Privatni život stare knjige: interpretacija baštine, oživljavanje duha vremena i mjesta” u organizaciji Centra za stručno usavršavanje knjižničara i Nacionalne i sveučilišne knjižnice
- 6.6.2023. sudjelovanje na on line radionici MDC-a Zagreb „Mobilna aplikacija za reviziju muzejskih zbirki“
- 9.6.2023. sudjelovanje na on-line radionici MDC-a, Zagreb. Tema: „S knjigom kroz muzejski postav“

Petra Blažević

- 23.5.2023. sudjelovanje na on line radionicama „Presentation of good practice!“ i „Co-creation in the classroom“ organiziranima kroz Drugi međunarodni online festival edukativnog kazališta i drame u Erasmus+ projektu „The art of teaching“
- 26.9.2023. sudjelovanje na završnoj svečanosti Interreg Cooperation Day na Pomorskom fakultetu u Splitu s prezentacijom projekta WRECKS4ALL

- 20.10.2023. sudjelovanje na skupu „Discovering Dalmatia IX – A Woman's view of Dalmatian Artistic Heritage through Travel Narratives from the 18th to the 20th Centuries“ održanom u Etnografskom muzeju Split
- 28.-29.10.2023. sudjelovanje na 2. Nacionalnom forumu interpretacije baštine održanom u Nacionalnom parku Krka i u Šibeniku
- 30.11. i 1.12.2023. sudjelovanje na edukativnoj radionici „Upravljanje kulturnom baštinom“, održanoj u okviru projekta “Palača života - grad mijena”, u organizaciji Muzeja Grada Splita i provedbi tvrtke Muze d.o.o.
- 12.12.2023. Sudjelovanje na webinaru „Interpretive planning at World Heritage Sites: Results and lessons learnt“ u organizaciji Interpret Europe
- 9.12.2023. sudjelovanje na radionici javnog nastupa i komunikacijskih vještina u okviru edukacije Dalmacija Storytelling projekta održanom u Centru za posjetitelje “Skrivena Dalmacija” u Dugopolju

Daniela Kušpilić

- 6.6.2023. sudjelovanje na on line radionici MDC-a Zagreb „Mobilna aplikacija za reviziju muzejskih zbirki“

5.2. Stručno vijeće

Stručno vijeće Hrvatskog pomorskog muzeja Split broji sedam članova i, sukladno Zakonu o muzejima, u 2023. godini činili su ga stručni djelatnici ustanove: mr. sc. Stjepan Lozo, muzejski savjetnik; Mirja Lovrić, viši kustos; Ljubomir Radić, viši kustos; Branka Teklić, viši kustos; Petra Blažević, kustos; Daniela Kušpilić, kustos i Leo Garbin, viši muzejski tehničar.

5.3. DOKUMENTACIJA MUZEJSKE GRAĐE

5.3.1. Izrada primarne dokumentacije o muzejskoj građi Hrvatskog pomorskog muzeja Split

Inventarna knjiga muzejskih predmeta Hrvatskog pomorskog muzeja Split osnovni je dokument o fundusu Muzeja, trajni muzejski dokument i štiti se kao kulturno dobro. Uz inventarnu oznaku u nju se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu, opis predmeta i datacija, autor, signatura i proizvođač predmeta, dimenzija, stanje te mjesto porijekla i upotrebe. Načinjena je na način tekućeg rednog broja uz kodnu oznaku Muzeja i pripadajuće

zbirke. Hrvatski pomorski muzej Split ima sveukupno inventarizirano 3885 muzejskih predmeta.

5.3.2. Program „M++“

„M++“ je računalna baza podataka za inventarizaciju muzejskih zbirki, a uključuje upis, pretraživanje, ispis, zaštitu podataka i obradu fotografije muzejskog predmeta. U „M++“ se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu koji se nalaze u Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta HPMS-a. Tijekom 2023. godine upisano je u bazu 1806 predmeta, a obrađeno kako slijedi:

- Zbirka likovnih radova: 128 muzejskih predmeta
- Zbirka maketa: 160 muzejskih predmeta
- Zbirka navigacijske opreme i sredstava: 90 muzejskih predmeta
- Zbirka brodske opreme i sredstava: 238 muzejskih predmeta
- Zbirka odora, nošnji i opreme: 509 muzejskih predmeta
- Zbirka pomorskih karata i peljara: 681 muzejski predmet

5.3.3. Knjiga ulaska muzejskih predmeta

Knjiga ulaska muzejskih predmeta služi za upisivanje svih podataka o muzejskim predmetima, odnosno onih podataka koji služe za identifikaciju muzejskih predmeta koji s osnove nabavke, donacije, posudbe i trajne pohrane ulaze u prostor Muzeja. Knjiga je dokument u koji se upisuje načinom tekućeg rednog broja i pripadajuće godine. Sadrži podatke o ulaznom dokumentu, nadnevak, identifikaciju, vlasništvo i stanje predmeta, nadalje namjenu ulaska, te smještaj i odgovornu osobu. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2023. godine u Knjigu ulaska muzejskih predmeta HPMS-a obrađena je muzejska dokumentacija sveukupno za 948 ugovornih stavki koja se odnosi na skupljanje muzejske građe po osnovi darovanja i kupnje, te ustupanja odnosno posudbe za potrebe izložbi u HPMS-u.

Sakupljanje muzejske građe

Temeljem podataka upisanih u Knjigu ulaska muzejskih predmeta tijekom 2023. godine fundus Muzeja se povećao sveukupno za 121 predmet s osnove darovanja, otkupa te pohrane i čuvanja kako slijedi:

Darovanje: ukupno 84 muzejska predmeta

- Zbirka ribarstva: 3 predmeta

- Zbirka maketa: 1 predmet
- Zbirka brodske opreme i sredstava: 9 predmeta
- Zbirka navigacijske opreme i sredstava: 10 predmeta
- Zbirka pomorskih karata i peljara: 24 predmeta
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 14 predmeta
- Zbirka zastava i signalnih zastava: 23 predmeta

Otkup: ukupno 10 muzejskih predmeta

- Zbirka brodske opreme i sredstava: 6 predmeta
- Zbirka zastava i signalnih zastava: 1 predmet
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 2 predmeta
- Zbirka slikovne dokumentarne građe: 1 predmet

Pohrana i čuvanje: ukupno 27 predmeta

- Zbirka pisane dokumentarne građe: 15 predmeta
- Zbirka slikovne dokumentarne građe: 3 predmeta
- Zbirka brodske opreme i sredstava: 9 predmeta

Ustupanje (posudba) muzejskih predmeta Muzeju

Tijekom 2023. godine s osnova posudbe evidentirano je u Knjizi ulaska muzejskih predmeta sveukupno 827 predmeta za potrebe izložbi Hrvatskog pomorskog muzeja Split:

- *izložba „Zaboravljena Dalmacija 1“: 191 predmet*
(izložba održana od 1. prosinca 2022. do 28. siječnja 2023.)
- *izložba „Boka Kotorska okom fotografa Laforesta“: 109 predmeta*
(izložba održana od 9. do 28. veljače 2023.)
- *izložba „Terce jadranskih brodica“: 71 predmet*
(izložba održana od 7. ožujka do 17. travnja 2023.)
- *izložba „Boro Pavlović retrospektiva/Simona Pavlović perspektiva“: 51 predmet*
(izložba održana od 27. travnja do 20. svibnja 2023.)
- *izložba „Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog“: 44 predmeta*
(izložba održana od 26. svibnja do 25. srpnja 2023.)
- *izložba „Homo Ex Humo-Antičke nekropole grada Hvara“: 64 predmeta*
(izložba održana od 23. kolovoza do 26. studenog 2023.)

- izložba „Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.“: 1 predmet
(maketa školskog broda „Jadran“ u postavu HPMS-a od 5. rujna 2023)
- izložba „Mreže i udice-eksploatacija mora u doba antike i ranog srednjeg vijeka“: 296 predmeta
(izložba od 14. prosinca 2023. do 28. siječnja 2024.).

5.3.4. Knjiga izlaska muzejskih predmeta

Upisuju se podaci kojima se identificira izlaz muzejskog predmeta iz prostora, kako izložbenog, tako i čuvaonice Muzeja. Knjiga sadrži podatke o dokumentu izlaza predmeta uz nadnevak, zatim identifikaciju, stanje i vlasništvo predmeta, namjenu izlaska, podatke o odgovornim osobama za predaju i preuzimanje, te naposljetku nadnevak, podatke o povratu i stanju predmeta u prostore HPMS-a. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2023. godine u Knjigu izlaska muzejskih predmeta HPMS-a obrađena je muzejska dokumentacija za sveukupno 132 muzejska predmeta s osnove posudbi/ustupanja za izložbe, konzervatorsko-restauratorskog postupka i povrata predmeta u vlasništvu HPMS-a.

Posudba/ustupanje muzejskih predmeta

U Knjigu izlaska muzejskih predmeta tijekom 2023. godine evidentirana je posudba/ustupanje predmeta u vlasništvu HPMS-a, kako slijedi:

Izložbe: ukupno 80 muzejskih predmeta

- za potrebe svečane proslave Dana Fakulteta 7. prosinca Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Splitu (Aneks od 16. siječnja 2023.): 6 predmeta
- izložba „Dunav Rendić-slikar i boem“, Muzej grada Splita: 2 predmeta
(od 20. prosinca 2022. do 26. veljače 2023.)
- izložba „Made in Croatia“, hvarski Arsenal: 3 predmeta
(od 15. svibnja do 20. srpnja 2023.)
- izložba „Niobe-od porinuća do nasukavanja“, Mjesni odbor Silba: 3 predmeta
(od 22. srpnja do 1. kolovoza 2023.)
- izložba „Tuć' more“, međumuzejska izložba HPMS i Etnografski muzej Split: 52 predmeta (od 12. listopada 2022. do 1. travnja 2024.)
- izložba „Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.“: 2 predmeta
(Dom hrvatske vojske, 28. rujna – 5. listopada; Hrvatski sabor 9. – 14. studenog, Palača Sponza Dubrovnik, 6. – 12. prosinca 2023.)

- izložba „Riječki torpedo-prvi na svijetu“, Muzej grada Rijeke: 12 predmeta
(od 8. studenog 2023. do 5. prosinca 2024.)

Konzervatorsko- restauratorski postupak: ukupno 22 muzejska predmeta

- Zbirka pomorskih karata i peljara: 2 predmeta
(postupak provela *Nevenka Perić Klarić*, konzervator-restaurator, Licenca: MKRH br. 2122. Ugovor o autorskom djelu. Postupak realizacije od 3. ožujka 2023. do 18. listopada 2023.)
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 7 predmeta
(postupak proveo *Državni arhiv u Splitu, Nikolina Cvitanović*, konzervator-restaurator. Ugovor. Postupak realizacije od 14. ožujka 2023. do 23. listopada 2023.)
- Zbirka odora, nošnji i opreme: 13 predmeta
(postupak provela *Bruna Periš, mag. konzervacije-restauracije*, Ugovor o autorskom djelu. Postupak realizacije od 13. ožujka 2023. do 23. listopada 2023.)

Evidencija o konzervatorsko-restauratorskim postupcima obrađuje se u programu „S++“

Povrat muzejskih predmeta u vlasništvu HPMS-a: ukupno 32 predmeta

- sa izložbi: 10 predmeta
- sa konzervatorsko-restauratorskog postupka: 22 predmeta

5.4. SEKUNDARNA DOKUMENTACIJA

Sekundarnu muzejsku dokumentaciju čine: Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja, Inventarna knjiga hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini, Knjiga evidencije o izdavačkoj djelatnosti HPMS-a, Knjiga evidencije plakata o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama HPMS-a i fotodokumentacija. Dokumentacija se čuva trajno.

5.4.1. Hemeroteka

Riječ je o uobičajenoj godišnjoj obradi novinskog tiska, uglavnom dnevnih listova, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija.

Hemerotečna dokumentacija služi za pohranu svih publiciranih napisa o HPMS-u, od programskih aktivnosti, izložbi, te uopće informacija o djelatnosti Muzeja. Za 2023. godinu muzejska hemeroteka vodi se u računalnom programu „S++“.

Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja

U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda na način: kodna oznaka muzeja (HPMS-775:SLT), tekući redni broj jedinice fonda i oznaka za hemeroteku (HM).

Inventarna knjiga hemeroteke za 2023. godinu ima sveukupno 85 pohranjenih jedinica sa specificiranim odnosno iskazanim podacima: inventarna oznaka/ autori/ naslov članka/ publikacija/ izdanje/ ISBN(ISSN)/ datum/ godište/ broj stranice/ smještaj/izvor (url)/ odgovorna osoba. Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv. Dokumentacija se trajno čuva.

5.4.2. Knjiga evidencije o izdavačkoj djelatnosti HPMS-a

U Knjigu evidencije o izdavačkoj djelatnosti upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda: inventarna oznaka uz pripadajuću godinu, vrsta fonda (katalozi, muzejsko-edukativne publikacije, periodična izdanja), bibliografska jedinica publikacije (naziv izdanja, podaci u impressumu i ISBN).

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2023. godine upisano je 15 jedinica:

1. „150. godina proslave blagdana sv. Tripuna u Splitu“, spomenica događanja posvećena obilježavanju 150. obljetnice proslave sv. Tripuna u Splitu održane 12. veljače 2022. godine. Urednik akademik Radoslav Tomić
2. „Terce jadranskih brodica: tehnički crteži hrvatskih drvenih jedrenjaka autora Velimira Salamona iz zbirke Željka Skomersića“, deplijan izložbe, autorica Daniela Kušpilić
3. „Boka Kotorska okom fotografa Laforesta“, deplijan izložbe, autor Jelena Karadžić.
Izdavači: HPMS i JU Pomorski muzej Crne Gore, Kotor
4. „Zastave s krme, jarbola i prove:Zbirka zastava i signalnih zastava Hrvatskog pomorskog muzeja Split“, katalog/knjiga, autorica Daniela Kušpilić
5. „Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog/Sea Chests from Novigrad (Dalmatia)“, katalog izložbe, autor Jadran Anzulović. Nakladnici: HPMS, Općina Novigrad, Zavičajni muzej Biograd na Moru.
6. „Život Meduse/The Life of the Medusa“, monografija, autor Željko Brguljan.
Nakladnik HPMS, sunakladnik Željko Brguljan
7. „Pomorske pustolovine Duje i Luce“, bojanka, autorica Branka Teklić

8. „*Ribolovka-vježbenica za ribare malene*“, edukativno radna bilježnica, 4. izdanje, autorice: Petra Blažević, Branka Teklić, Veronika Gamulin.
9. „*Katalog muzejsko-edukativnih i kreativnih programa*“, cjelokupan muzejsko-edukativan program HPMS-a, autorica: Branka Teklić
10. „*Hrvatski pomorski muzej Split*“, vodič
11. „*Croatian Maritime Museum Split*“, vodič
12. „*Croatian Maritime Museum Split*“, promotivni letak
13. „*Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.*“, deplijan izložbe u Hrvatskom saboru, autori: Ljubomir Radić i Matej Gabrilo
14. „*Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.*“, deplijan izložbe u Palači Sponza Dubrovnik, autori: Ljubomir Radić i Matej Gabrilo
15. „*Tvrđave: Posade & Opsade*“, edukativna igra, 2. izdanje, autorica: Petra Blažević

5.4.3. Knjiga evidencije plakata o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama HPMS-a

Plakat kao posebno sredstvo komunikacije s javnošću trajni je dokument o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama koje se održavaju u Muzeju. U Knjigu evidencije plakata upisuju se podaci koji ga identificiraju kao jedinicu posebnog fonda. Knjiga se vodi po sustavu tekućih rednih brojeva i upisuje se u računalnu bazu internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2023. godine upisano je 10 jedinica:

1. Izložba „*Boka Kotorska okom fotografa Laforesta*“, od 09.02. do 28.02.2023.
2. Izložba „*Terce jadranskih brodica*“, od 07.03. do 17.04.2023.
3. „*28.EMA*“-„*Zajedno svi za muzej*“, od 20.04. do 19.05.2023.
4. Izložba „*Boro Pavlović retrospektiva/Simona Pavlović perspektiva*“ (u sklopu 2. po redu strip festivala COMICATOR u Splitu), od 27.04. do 20.05.2023.
5. Izložba „*Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog*“, od 26.05. do 25.07.2023.
6. Izložba „*Homo Ex Humo-Antičke nekropole grada Hvara*“, od 23.08. do 26.11.2023.
7. Izložba „*Hrvatski školski brod Jadran-matična luka Split 1933.-2023.*“, Dom hrvatske vojske, 28.09.2023.
8. Izložba „*Hrvatski školski brod Jadran-matična luka Split 1933.-2023.*“, Hrvatski sabor, 09.11.2023.

9. Izložba „Hrvatski školski brod Jadran-matična luka Split 1933.-2023.“, Palača Sponza Dubrovnik, 06.12.2023.
10. Izložba „Mreže i udice-eksploatacija mora u doba antike i ranog srednjeg vijeka“ od 14.12.2023. do 29.01.2024.

5.4.4. Fotodokumentacija

Tijekom 2023. godine fotografirano je sveukupno 70 predmeta od čega 50 predmeta iz Zbirke odora, nošnji i opreme i 20 predmeta iz Zbirke brodske opreme.

Pored navedenog fotografirana su sva događanja u Muzeju.

5.4.5. Audiovizualni fond: Foto - arhiv

S osnove darovanja („Jadroplov“ d.d., Split) tijekom 2023. godine foto-arhiv je uvećan za:

- foto filmovi (namotano, rola): 82
- plastificirani negativi: 16
- traka negativi: 6
- foto negativi: 49
- fotografije, kolorirane: 2127
- fotografije, crno-bijele: 1542
- dijapozitivi: 44

5.4.6. Dokumentacija (ostalo) - Službeni upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama te Upisnik stručnih upita građana i institucija

Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15) omogućeno je pravnim i fizičkim osobama podnošenje upita/zamolbe za informacijom koja se sadržajno odnosi na djelatnost rada HPMS-a koja se obavlja kao javna služba tijela lokalne vlasti. Korisnik informacije ostvaruje pravo na pristup informaciji podnošenjem upita/zamolbe na službenom obrascu HPMS-a i putem elektroničke komunikacije o čemu se vodi Službeni upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama. Bilježi se po sustavu tekućeg rednog broja s podacima koji identificiraju upit/zamolbu: urudžbirani dokument s nadnevkom, naziv podnositelja odnosno korisnika informacije, sadržaj i status predmeta. Muzej ima zakonsku obvezu dostavljati godišnje Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama povjereniku za informiranje Republike Hrvatske.

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je sveukupno 5 zahtjeva na pristup informacijama, a na koje se odgovorilo u predviđenom roku.

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je 98 stručnih upita uglavnom istraživačke naravi; povijest hrvatskog pomorstva, statistički podaci o plovilima i parobrodarskim društvima, istraživanje iseljeničkih pruga, stručne ekspertize muzejskih predmeta kao i zahtjeva za uvidom u knjižnicu HPMS-a. Stručni djelatnici Muzeja uredno su odgovorili na sve zaprimljene zahtjeve / zamolbe.

5.5. KNJIŽNICA

Nabava s osnove programa, redovne djelatnosti i donacija

Tijekom 2023. godine knjižni fond je uvećan za 318 novih naslova s osnove:

- nabavka s osnove programa: 15 naslova
- redovna djelatnost: 12 naslova
- darovanje: 50 naslova
- razmjena: 28 naslova.
- periodična građa: 213 (nabavka: 29, razmjena 6, darovanje: 178)

Unutar knjižnice Muzeja posebno se iskazuje *arhivska građa* koja s osnove darovanja u 2023. godini ima novih 418 jedinica.

Stručna obrada knjižnog fonda

Evidentiranje u računalnoj bazi podataka internog karaktera uz naznaku naslova publikacije, autora, nakladnika/za nakladnika, urednika, mjesta i godine izdanja.

Služba i usluge za korisnike

Knjižnica HMPS-a je specijalizirana knjižnica zatvorenog tipa, ali uz nadzor djelatnika knjižni fond dostupan je svima za potrebe istraživanja i stručne pomoći iz povijesti pomorstva.

Sudjelovanje na Međunarodnom sajmu knjiga

Svojim publikacijama Muzej je sudjelovao na 42. Izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija koja se održala na 45. Međunarodnom sajmu knjiga INTERLIBER Zagrebačkog velesajma u razdoblju od 7. do 12. studenoga 2023. godine.

HPMS se predstavio ukupno s 15 publikacija objavljenih u razdoblju od 1. listopada 2022.

do 1. listopada 2023. godine.

1. deplijan “*Dalmatinski litrati*”-izložba slika Umjetničko likovno-književne unije “Vlaho Bukovac” Split), nakladnik HPMS, Split, 2022.
2. deplijan “*Zaboravljena Dalmacija 1*”-izložba slikovne i pisane dokumentarne građe kolekcionara Igora Goleša, nakladnik HPMS, Split, 2022.
3. zbornik “*Naše More/Mare Nostrum (1069.-2019.)*”-zbornik radova prigodom 950. obljetnice prvog spomena Jadrana “našim morem”, nakladnik HPMS, Split, 2022.
4. katalog/knjiga “*U korican stare matrikule: Zbirka pisane dokumentarne građe Hrvatskog pomorskog muzeja Split*”, nakladnik HPMS, Split, 2022.
5. “*150. godina proslave blagdana sv. Tripuna u Splitu*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
6. deplijan “*Terce jadranskih brodica: Tehnički crteži hrvatskih drvenih jedrenjaka autora Velimira Salamona iz zbirke Željka Skomersića*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
7. katalog izložbe “*Boka Kotorska okom fotografa Laforesta*”, izdavači: JU Pomorski muzej Crne Gore, Kotor i HPMS, Split, 2023.
8. “*Zastave s krme, jarbola i prove: Zbirka zastava i signalnih zastava Hrvatskog pomorskog muzeja Split*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
9. katalog izložbe “*Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog*”, nakladnici: HPMS, Općina Novigrad, Zavičajni muzej Biograd na Moru, Split-Novigrad, 2023.
10. monografija “*Život Meduse-Likovna svjedočanstva putovanja i stradanja Lloydova parobroda Medusa*”, nakladnik HPMS, sunakladnik Željko Brguljan, Zagreb-Split, 2023.
11. bojanka “*Pomorske pustolovine Duje i Luce*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
12. radna bilježnica “*Ribolovka-vježbenica za ribare malene*”, 4. izdanje, nakladnik HPMS, Split, 2023.
13. muzejsko-edukativna djelatnost HPMS-a: “*Katalog muzejsko-edukativnih i kreativnih programa*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
14. vodič “*Hrvatski Pomorski muzej Split*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
15. promotivni letak “*Croatian Maritime Museum Split*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.

5.6. STRUČNI ČLANCI I PUBLIKACIJE

Ljubomir Radić

- Stručni rad “*General Domville: plovidba Saint John – Hong Kong – Split*”, *Informatica museologica* br. 53, Zagreb, 2022. (Koautor: Peter J. Larocque)
- Stručni rad “*Viški boj u fundusu Hrvatskog pomorskog muzeja Split*”, *Zbornik radova “150.*

obljetnica Viškog boja”, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2023.

- Deplijan izložbe “*Hrvatski školski jedrenjak Jadran, matična luka Split 1933.-2023.*” Split, 2023.
(Koautor: Matej Gabrilo)

Branka Teklić

- Stručni rad “*Utvrda Nutjak – prošlost, sadašnjost i budućnost – o uspješnoj suradnji triju muzeja*”, *Informatica museologica* br. 53, Zagreb, 2022.
- Bojanka “*Pomorske pustolovine Duje i Luce*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
- Radna bilježnica “*Ribolovka-vježbenica za ribare malene*”, 4. izdanje, nakladnik HPMS, Split, 2023.
(Koautori: Petra Blažević, Veronika Gamulin)
- “*Katalog muzejsko-edukativnih i kreativnih programa*”, nakladnik HPMS, Split, 2023

Petra Blažević

- Radna bilježnica “*Ribolovka-vježbenica za ribare malene*”, 4. izdanje, nakladnik HPMS, Split, 2023.
(Koautori: Branka Teklić, Veronika Gamulin)
- Stručni rad “*Odrzi Viškog boja u matičnim knjigama Visa 1866. godine*”, *Zbornik radova “150. obljetnica Viškog boja*”, Sveučilište u Zadru, Zadar, 2023.
- *Tvrđave: Posade & Opsade*“, edukativna igra, 2. izdanje, nakladnik HPMS, Split, 2023.
- Katalog izložbe “*Tuč’ more*”, nakladnik Etnografski muzej Split, Split, 2023. (Koautor: Ivana Vuković)

Daniela Kušpilić

- Katalog zbirke: “*Zastave s krme, jarbola i prove: Zbirka zastava i signalnih zastava Hrvatskog pomorskog muzeja Split*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.
- Deplijan “*Terce jadranskih brodica: Tehnički crteži hrvatskih drvenih jedrenjaka autora Velimira Salamona iz zbirke Željka Skomeršića*”, nakladnik HPMS, Split, 2023.

5.7. RESTAURIRANJE I KONZERVIRANJE MUZEJSKOG FUNDUSA

Jedna od temeljnih muzejskih funkcija je i djelatnost na konzervaciji/restauraciji muzejskih predmeta te skrb o trajnom održavanju na najvišem mogućem stupnju materijalne strukture predmeta. Muzej nema radno mjesto restauratora te poslove restauracije povjerava vanjskim (licenciranim) suradnicima i ustanovama.

Konzervatorsko restauratorska dokumentacija vodi se u računalnom programu "S++" u kojem se, uz inventarnu oznaku konzervatorsko-restauratorskog postupka, evidentira/opisuje stanje i postupak prije te nakon zahvata, vrijeme realizacije, opis postupka i upotrebljenih materijala, izvršitelj konzervatorsko-restauratorskog postupka.

Dokumentacija se trajno čuva.

Restauratorsko-konzervatorski radovi izvan Muzeja

1. Zbirka pomorskih karata i peljara: 2 predmeta

Izvršitelj zahvata i podatci o dopuštenju za rad: Nevenka Perić-Klarić, konzervator-restaurator savjetnik, dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, 5. studeni 2013. godine, klasa UP/I-612-08/13-03/0234, Ur. br. 532-04-01-04/1-13-4

2. Zbirka odora, nošnji i opreme: 13 predmeta

Izvršitelj zahvata: Bruna Periš, mag. konzervacije-restauracije

3. Zbirka pisane dokumentarne građe: 7 predmeta

Izvršitelj zahvata Nikolina Cvitanović, konzervator-restaurator, Državni arhiv u Splitu.

II./6. Posebne aktivnosti i mediji

6.1. Predstavljanja u okviru poslova stručnih djelatnika

Branka Teklić

- 16.3.2023. katalog/knjiga "U korican stare matrikule: Zbirka pisane dokumentarne građe Hrvatskog pomorskog muzeja Split", autorica Branka Teklić, nakladnik HPMS, Split, 2022. Lokacija: Hrvatski pomorski muzej Split.
- 27.6. 2023. „Život Meduse/The Life of the Medusa“, monografija, autor Željko Brguljan. Nakladnik HPMS, sunakladnik Željko Brguljan. Lokacija: Hrvatski pomorski muzej Split.

Mirja Lovrić

- 28.7.2023. „Život Meduse/The Life of the Medusa“, monografija, autor Željko Brguljan. Nakladnik HPMS, sunakladnik Željko Brguljan. Lokacija: Pomorski muzej Crne Gore Kotor

Petra Blažević

- 22.11.2023. Izložba i katalog "Pet vjekova Boke kotorske u Europskoj kartografiji", autor Ilija Mlinarević. Lokacija: Pomorski muzej Crne Gore Kotor.

Daniela Kušpilić

- 27.9.2023. katalog/knjiga, *Zastave s krme, jarbola i prove: Zbirka zastava i signalnih zastava Hrvatskog pomorskog muzeja Split*“,autorica Daniela Kušpilić. Nakladnik HPMS. Lokacija: Kula nad Kamenitim vratima Zagreb

6.1.1.Predstavljanja knjiga u Muzeju

16.2.2023.

"150. godina proslave blagdana svetog Tripuna u Splitu"

U programu manifestacije Dani Boke u Splitu održano je predstavljanje publikacije te projekcija istoimenog kratkog dokumentarnog filma. O knjizi je govorio urednik akademik Radoslav Tomić. Riječ je o spomenici proslave iz 2022. godine, koja je održana u Hrvatskom pomorskom muzeju Split, u katedrali i na Peristilu kada je izvedeno Tripundansko kolo.

23.2.2023.

„Sidrenje vrimena“

Predstavljanje knjige „Sidrenje vrimena“, autora kapetana Ratka Marinovića, u izdanju Naklade Bošković, priređeno je 23. veljače. Bogato iskustvo plovidbe autor je zapisao u autobiografskoj knjizi u kojoj donosi svoja sjećanja i doživljaje, a zaboravu je oteo dragocjena znanja, iskustva i spoznaje pomorskoga naslijeđa danas već pomalo zaboravljenih pojedinosti iz povijesti pomorstva. Knjigu su predstavili dr. sc. Danka Radić i Zoran Bošković.

16.3. 2023.

“U korican stare matrikule”

„U korican stare matrikule – Zbirka pisane dokumentarne građe Hrvatskoga pomorskog muzeja Split“ publikacija je kojom Muzej donosi pregled bogate i vrijedne pomorske pisane građe. Autorica knjige-kataloga, kustosica Branka Teklić, na jednome je mjestu obradila ovu zanimljivu i brojnu građu koja izvrsno potkrjepljuje različite segmente nacionalne i regionalne pomorske povijesti od kraja 18. do početka 21. stoljeća. Uz autoricu, knjigu su predstavili voditeljica Pomorskoga muzeja u Dubrovniku, viša kustosica Ana Kaznačić Skurić i Frane Martinić, predsjednik Udruge pomorskih strojara Split.

27.6.2023.

„Život Meduse/The Life of the Medusa“

Trgovački parobrod duge plovidbe *Medusa* izgradilo je parobrodarsko društvo Austrougarski Lloyd iz Trsta za svoju flotu, zajedno s *Pandorom*, kao prva dva Lloydova parobroda izgrađena od čelika. Ova monografija nastala je nakon što je autor u svom znanstvenom radu naišao na neobično veliki broj portreta parobroda *Medusa* koji plovio krajem 19. stoljeća. Knjiga je premijerno predstavljena u Hrvatskom pomorskom muzeju Split 27. lipnja, a uz autora su je predstavili dr. sc. Josip Belamarić, dr. sc. Ita Praničević Borovac i Branka Teklić. Mjesec dana potom uslijedilo je predstavljanje u Kotoru gdje su knjigu u Pomorskom muzeju Crne Gore uz autora publici predstavili Ljiljana Zeković, Mirja Lovrić i Maja Uskoković, a krajem godine, 7. prosinca, u Tehničkom muzeju Nikola Tesla u Zagrebu gdje su sudjelovali Željko Brguljan, Mitja Lamut, Ivana Mance Cipek i Ljubomir Radić.

4.12.2023.

„Viški boj - Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 2016. godine povodom 150. obljetnice boja”

Sveučilište u Zadru objavilo je knjigu znanstvenih radova pod naslovom „Viški boj 1866. - Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 2016. godine povodom 150. obljetnice boja“ urednika Matea Bratanića. Na 150. obljetnicu boja u Visu i Komiži održan je skup s dvadeset izlaganja koja su u znanstvenom smislu dala nova gledišta na boj ili su pak prvi put obrađene i predstavljene teme kojima se do sada nije znanstveno pristupalo. Upravo je u tim odrednicama novina ovog izdanja s petnaest znanstvenih radova koji razbijaju opnu klasične historiografije, interdisciplinarno pristupaju istraživanju boja te unose nove ideje i dimenzije potvrđujući kako jedno događanje iz 1866. i danas može biti izrazito važno za razumijevanje širih političkih i društvenih odnosa, kao i poticaj za gospodarski i turistički razvoj. Knjigu su uz urednika predstavili dr. sc. Mladenko Domazet i dr. sc. Tado Oršolić.

6.2. Urednički poslovi, recenzije

- Viši kustos / ravnatelj Ljubomir Radić recenzent je članka „Grafit jedrenjaka u Splitu i grafiti brodova od Kvarnera do Dubrovnika” za časopis Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku.
- Kustosica Branka Teklić tehnička je urednica časopisa Kulturna baština.

6.3. Edukativni programi

U 2023. godini održavanje radionica iz muzejskog kataloga nadmašilo je brojke prije pandemije. U ljeto 2023. godine realiziran je novi katalog radionica upućen svim pedagoškim

ustanovama. Koordinaciju za provođenje sadržaja muzejske pedagogije vodi viša kustosica Branka Teklić. U Muzeju su pored aktivnosti radionica sa školama tijekom 2023. godine provedene sljedeće edukativne aktivnosti:

28. EMA – Edukativna muzejska akcija „ZA(JEDNO) svi za muzej“

HPMS već godinama sudjeluje u edukativnoj muzejskoj akciji koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo od 18. travnja do 18. svibnja povodom Međunarodnog dana muzeja. Program radionica je realiziran u suradnji s strip autoricom Simonom Pavlović pod nazivom “Čudnovata morska neman.

Manifestacije Noć muzeja 2023. i Međunarodni dan muzeja 2023.

U manifestaciji Noć muzeja pod nazivom “Muzeji su važni”, koja je održana 27. siječnja HPMS. Atrakcija Noći muzej bila je VR dvorana realizirana kroz INTERREG projekt WRECKS4ALL kao i izložba “Zaboravljena Dalmacija”.

Tema Međunarodnog dana muzeja bila je “Muzeji – održivost i dobrobit”. Tog dana, 18. svibnja Muzej je ponudio besplatan ulaz u stalni postav te radionicu sa strip autoricom Simonom Pavlović.

Festival znanosti „Priroda i društvo“

U programu manifestacije Festival znanosti Muzej je sudjelovao prigodnim radionicama pod nazivom „Tajanstveni Jadran“.

Zaplovi u ljetne praznike

U srpnju i kolovozu realizirane su radionice za djecu tijekom školskih praznika.

Radionica za ERASMUS+ projekte

Realizirana je radionica „Život pod morem“ na engleskom jeziku.

6.4. Mediji

Djelatnici Muzeja imali su više nastupa u medijima – radiju i televiziji (HRT, NOVA TV, RTL, Mreža TV, TV Jadran, Tv Dalmacija, Radio Brač, HR Radio Split, HR Radio I i II, Radio Dalmacija, Hrvatski katolički radio, Radio Sunce, Radio Brač, Gradski radio Trogir, Radio Kampus), novinama i časopisima, bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju

potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja, bilo intervjuja (objave o izložbama i muzejskoj tematici) u Slobodnoj Dalmaciji, Večernjem listu, 24 sata, Novom listu, Jutarnjem listu, Hrvatskom vojniku, tjedniku Express, te raznim internetskim portalima u Hrvatskoj, primjerice Morski.hr, Dalmacija danas, Dalmatinski portal, Pomorac.hr itd. Događanja u muzeju se redovito prate i u talijanskom listu La voce del popolo, a povremeno i u dvotjedniku Panorama koji izlaze u Rijeci.

Suradnja s časopisom Otvoreno more

Početak 2021. godine pokrenuta je suradnja sa specijaliziranim časopisom Otvoreno more koja je nastavljena i tijekom cijele 2023. godine. Kustosi muzeja u dogovoru s novinarom i fotografom biraju eksponate te pripremaju materijale za objavu u sklopu teksta koji nosi naziv Priče iz muzeja. U 2023. su tako predstavljeni parobrod Bakar, nesreća broda Tisa, slikar Sosnovskij, Jadranska plovidba Sušak, Pelješko pomorsko društvo itd.

III. VANJSKA SURADNJA, MARKETING I POSJETITELJI

III./1. Vanjska suradnja

Tijekom 2023. godine Muzej je, kao i prethodnih godina, surađivao s brojnim pojedincima i ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova te ostalim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva. Ostvarena je suradnja sa studentima koji su u izradi diplomskih i ostalih radova odabrali pomorsku tematiku. Obavljajući poslove, djelatnici često ostvaruju različite vrste suradnje s djelatnicima drugih ustanova.

Od suradnje pored navedenih ističemo:

Posebno dobra je suradnja s Ministarstvom kulture i medija RH, Ministarstvom vanjskih poslova RH, Ministarstvom obrane RH, Hrvatskom ratnom mornaricom, HAZU u Splitu, Muzejom grada Crikvenice, Zavičajnim muzejom Biograd na Moru, Muzejom Grada Kaštela, Muzejom športa Split – u osnivanju, Arheološkim muzejom u Splitu, Etnografskim muzejom u Splitu, Muzejom Grada Splita, Muzejom grada Rijeke, Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskog primorja Rijeka, Državnim arhivom u Splitu, Hrvatskim muzejom turizma u Opatiji, Muzejom Hvarske baštine, Muzejom Staroga Grada, Muzejom općine Jelsa, Tehničkim

muzejom Nikola Tesla u Zagrebu, Pomorskim muzejom Crne Gore u Kotoru, Pomorskim muzejom "Sergej Mašera" u Piranu, Udrugom pomorskih kapetana Split, Udrugom pomorskih strojara Split, Udrugom podvodnih aktivnosti Rostrum Split, Podvodno istraživačkim klubom Mornar Split, Hrvatskom bratovštinom Bokeljska mornarica 809 Split, Hrvatskom bratovštinom Bokeljska mornarica 809. Rijeka, Plovputom d.o.o., itd. Krajem godine potpisan je suradnja s novoosnovanom udrugom „Didovo idro“.

III./2. Marketing

Za kvalitetnije informiranje o Muzeju, kao nadopuna uz web stranicu, koriste se društvene mreže Facebook i Instagram. U 2023. godini zabilježen je veliki porast pristupa sadržajima na društvenim mrežama Muzeja.

U suradnji s Službom za društvene djelatnosti Grada Splita i tvrtkom Europlakat u 2023. godini bez naknade su ustupljene Muzeju dvije oglasne površine (city light panoi). Uz suglasnost Gradonačelnika Muzeju je ustupljena bez naknade površina za reklamni pano na dnu stepenica koje iz središta grada vode u ulicu Glagoljaša. Navedena površina bila je u uporabi do početka radova na navedenoj lokaciji kada je uklonjena te je na ogradu gradilišta postavljen privremeni putokaz.

Tijekom ljetne sezone pojačana je distribucija promidžbenih letaka u gradu i županiji.

Kontinuirano se radi na nadogradnji ponude muzejskih suvenira pa su tako 2023. godine realizirane prigodne razglednice, rokovnici, blokovi, magneti.

III./3. Posjetitelji

Tijekom 2023. godine muzejski postav u zatvorenom izložbenom prostoru posjetilo je 16599 posjetitelja. Broj vanjskih posjetitelja Tvrđave Gripe odnosno vanjskim eksponatima ne može biti točno iskazan jer nema naplate te se procjenjuje na 5000.

Iznimne rezultate u porastu posjeta bilježe društvene mreže pa je tako muzejske sadržaje na Facebook stranici pregledalo 723164 posjetitelja dok je na Instagramu dosegnuta brojka od 21342 pregleda. Službenu web stranicu posjetilo je 45763 zainteresiranih korisnika.

Ulaznica za odrasle iznosila je u 2023. godini 3.50€ (26,37 kuna); ulaznice za djecu, učenike i studente iznosile su 1.80 € (13,56 kuna); stručno vodstvo na hrvatskom 7.00 € (52,74 kuna);

stručno vodstvo na engleskom jeziku 14.00 € (105,48 kuna) za grupu. Vodstvo se omogućuje i za pojedinačne posjete po istoj cijeni.

IV. PROGRAMSKA DJELATNOST

IV./1. Izložbena djelatnost

-Naziv izložbe: **“Zaboravljena Dalmacija 1.”**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 1. prosinca 2022. – 28. siječnja 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Igor Goleš

Autor likovnog postava: Ljubomir Radić, Igor Goleš, Leo Garbin

Opseg (broj eksponata): 191

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Izložba “Zaboravljena Dalmacija 1.” nastavak je rada Igora Goleša, autora istoimenih monografija, na promociji vizura Dalmacije s kraja 19. stoljeća pa do 1960. godine. Njegova Zaboravljena Dalmacija je ona sa starih razglednica, fotografija i dokumenta kao nijemih svjedoka jednog vremena. One podsjećaju na jednostavnost života u eri kada je tako malo trebalo za sreću, a ljudi su živjeli skromno, njegujući kult obitelji i tradicijske vrijednosti; sve ono što danas kopni pred naletima suvremene ere, pritom postavljajući pitanje i nama samima koliko uistinu radimo na očuvanju našeg identiteta. Osnovni postav izložbe čini 25 reproduciranih starih fotografija velikog formata koje prikazuju različita mjesta, ljude i događaje širom Dalmacije, a za splitsku izložbu autor je u suradnji s kolegama kolekcionarima proširio osnovni postav pružajući posjetiteljima prigodu uvida u nevjerojatne dokumente iz 19. i 20 stoljeća vezane uz povijest dalmatinskog prostora kao i niz drugih originalnih fotografija i razglednica iz tog vremena.

Naziv izložbe: **„Boka Kotorska okom fotografa Laforesta“**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 9.- 28. veljače 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Jelena Karadžić

Autor likovnog postava: Ilija Mlinarević

Opseg (broj eksponata): 109

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, inozemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Gostujuća izložba Pomorskog muzeja Crne Gore Kotor u okviru Dana Boke u Splitu predstavila je rad fotografa Laforest. Franz Thiard de Laforest rođen je u Beču 1838. godine. Potomak je burgundske obitelji Thiard de Bissy, koja se početkom 19. stoljeća doselila u Beč iz Francuske. Završio je trgovačku školu 1856. godine i već tada počinje se baviti fotografijom, koja će postati njegovo životno zanimanje. Već od 60-ih godina 19. stoljeća nižu se gradovi u kojima djeluje: kratko u Trstu, a zatim Bakar, Zadar, Šibenik, Split, Mostar i najzad Kotor. Na početku svoje fotografske karijere bavio se portretnom fotografijom, ali vrlo brzo izlazi iz ateljea i okreće se ambijentu, panorami, pejzažu, arhitekturi i arheološkim nalazištima. Od 1889. godine u njegovom ateljeu u Kotoru su fotografirane poznate osobe gradskog života, obiteljske fotografije, članovi Bokeljske mornarice. Radio je grupne portrete van ateljea, bilježio sve važne društvene događaje koji su se događali u Kotoru, kao i svakodnevni život grada. Nakon smrti Franza Laforest, 1911. godine njegov posao nastavlja supruga Gabrijela, a kasnije i sin Feliks, koji proširuju djelatnost na Tivat i Herceg Novi. Međutim, nakon Drugog svjetskog rata Feliks je bio proglašen narodnim neprijateljem, te mu je skoro sva imovina oduzeta. Godine 1950., nakon smrti supruge, sa kćerkom Lidijom seli se u Zagreb, gdje otvara atelje sa Slavenom Smodlakom. Od 396 negativa na staklu koje su izradili članovi obitelji Laforest, a donirala Lidija Laforest Čukvas, za ovu izložbu izdvojen je 131 negativ na staklu, koji obuhvaća panoramske fotografije Boke kotorske i njenog neposrednog zaleđa.

Naziv izložbe: „**Terce jadranskih brodica - Tehnički crteži hrvatskih drvenih jedrenjaka autora Velimira Salomona iz zbirke Željka Skomeršića**“

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 7. ožujka – 17. travnja 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Daniela Kušpilić

Autor likovnog postava: Leo Garbin

Opseg (broj eksponata): 71

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, inozemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Izložba *Terce jadranskih brodica* kroz tehničke nacрте i predmete korištene u istraživanju, rekonstrukciji i projektiranju replika tradicijskih plovila hrvatskog Jadrana prikazuje radni vijek inženjera brodogradnje Velimira Salamona rođenog u Zagrebu 1945. godine. Izložbu čini šezdesetak tehničkih crteža tradicijskih, jadranskih brodica na jedra i vesla. Time dobivamo uvid u gradnju bracara, gajeta, falkuši, batana, guceva, peliga i ostalih tradicijskih plovila koja su nesumnjivo tvorila okosnicu obalne plovidbe na istočnoj obali Jadrana. Prema riječima samog autora, on si ne laska da iznosi neka svoja, vlastita i posve nova otkrića, on nas vraća u stara, i svima znana, iskonska znanja koja su nepažnjom potisnuta u zaborav. Namjera mu je bila podsjetiti i obrisati prašinu sa starih znanja o plovilima na Jadranu.

Tehničke nacрте je 2020. godine autor darovao Željku Skomeršiću, istaknutom hrvatskom maketaru i voditelju Interpretacijskog centra pomorske baštine Krka. Od tada je izložba postavljena u Centru za kulturu u Krku, Pomorskom muzeju Crne Gore u Kotoru, Interpretacijskom centru Duboak u Malinskoj i Muzeju Pachen u Rockenhausenu u Njemačkoj.

Naziv izložbe: **“Boro Pavlović – retrospektiva / Simona Pavlović – perspektiva“**

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 27. travnja – 20. svibnja 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autor likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 51

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, inozemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Izložba radova Bore i Simone Pavlović u okviru festivala stripa Comicator realizirana je na način da je ponudila retrospektivu Borinih radova od početaka sredinom 1980.-ih godina do danas te je najavljena nova perspektivna generacija kroz radove njegove kćeri Simone.

Boro Pavlović, slikar, ilustrator, crtač stripova živi i stvara u Splitu. Karijeru je započeo nakon studija kao slikar na scenografijama u *Hrvatskom narodnom kazalištu* u Splitu te kao ilustrator

u *Nedjeljnoj Dalmaciji*. U *Večernjem listu* 1985. godine pojavile su se prve stranice njegovog stripa „Vrijeme kronika“. Radio je u Francuskoj i Norveškoj. Njegov najpoznatiji serijal albuma "El Niño", nastao 2002. godine u suradnji sa scenaristom Christianom Perissinom s ukupno sedam albuma objavljenih do 2009. godine. Strip serijal „El Niño“, inače nazvan po fenomenu oceansko-atmosferskog poremećaja u ekvatorijalnom Pacifiku, preveden je na brojne svjetske jezike i objavljen u brojnim zemljama (čak i na Tahitiju), a hrvatsko izdanje u dvije integralne knjige objavila je nakladnička kuća Fibra iz Zagreba 2007. godine (sadržava prvih 5 albuma) odnosno 2011. godine (sadržava posljednja 2 albuma).

Simona Pavlović, digitalna i tradicionalna ilustratorica i slikarica, dizajnerica, crtačica stripova. Živi i radi u Splitu. Započinje raditi nakon srednje škole kao freelancer u digitalnoj ilustraciji.

Naziv izložbe: „**Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog**“

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 26. svibnja – 15. kolovoza 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Jadran Anzulović

Autor likovnog postava: Petra Blažević

Opseg (broj eksponata): 44

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Na izložbi je predstavljeno sedamnaest pomorskih (mornarskih) škrinja iz Novigrada u sjevernoj Dalmaciji koje se čuvaju u fundusu Etnografske zbirke, a prikupio ih je Jadran Anzulović. Cilj je bio izložbe prikazati neizloženu, dosad nepoznatu, a ujedno i najveću prikupljenu zbirku pomorskih škrinja na istočnoj jadranskoj obali. Od sedamnaest prikupljenih škrinja šesnaest je pripadalo austrijskoj odnosno Austro - Ugarskoj ratnoj mornarici, a nastajale su od sredine 19. do početka 20. st. Jedna škrinja (baur) iz početka 30-ih god. 20. st. pripadala je ratnoj mornarici Kraljevine Jugoslavije. Na izložbi su predstavljeni i foto portreti mornara iz Novigrada (rođenih od 1870. godine) koji su služili u Austro - Ugarskoj ratnoj mornarici i ratnoj mornarici Kraljevine Jugoslavije s opisom njihove službe te nekoliko sačuvanih upotrebnih predmeta iz mornarske škrinje (fenjeri, bilježnice i dr.).

Naziv izložbe: „**HOMO EX HUMO - antičke nekropole grada Hvara**“

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 23. kolovoza – 26. studenoga 2023. godine

Autor stručne koncepcije: Eduard Visković

Autor likovnog postava: Eduard Visković

Opseg (broj eksponata): 64

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Višegodišnja arheološka istraživanja na području grada Hvara dovela su do velikog broja nalaza iz razdoblja antike čiji je dio prvi put predstavljen izložbom pod nazivom „Homo Ex Humo - Antičke nekropole grada Hvara“, održanom u Hvaru tijekom ljeta 2022. godine.

Iako postoje zapisi o ranijim pronalascima grobova na periferiji i u centru grada, na ovoj izložbi predstavljen je materijal sa stručno izvedenih arheoloških istraživanja u posljednjih 20 godina. Na samostojećim panoima veličine 200 x 100 cm opisani su svi lokaliteti, grobovi i nalazi, a na velikoj infografici 400 x 300 cm prikazana je karta s ucrtanim antičkim lokalitetima te tekstovi o samim istraživanjima. Svi materijali su dvojezični, hrvatski i engleski. Na projektoru se prikazuje nekoliko 3D modela grobova, a na posebnom ekranu prikazana je facijalna rekonstrukcija dvije osobe pronađene u Grobu 12 s lokaliteta Vrt Radošević.

Naziv izložbe: „**Tuč' more**“

Mjesto održavanja i prostor: Etnografski muzej Split

Vrijeme trajanja: 12. listopada 2023. – 1. travnja 2024. godine

Autori stručne koncepcije: Petra Blažević, Ivana Vuković

Autori likovnog postava: Volga Lopušinsky-Zoković, Vana Ribarović, Ivana Vuković, Petra Blažević

Opseg (broj eksponata): 104

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Inspirirani *Jadranskom izložbom* koja je prije gotovo stotinu godina simbolički preprela povijest splitskih muzeja, Etnografski muzej Split i Hrvatski pomorski muzej Split realizirali su izložbu

„TUĆ' MORE“. U prvom zajedničkom izložbenom projektu spojio ih je interes ka istraživanju i interpretiranju trgovačkog pomorstva - specifičnog oblika privređivanja stanovništva ovih prostora. Želeći prikazati posebnosti tog zvanja koje je većini stanovništva strano, autorice Ivana Vuković i Petra Blažević koristile su osobni pristup i pojedinačno tumačenje individualnih povijesti. Zahvaljujući glasovima pomoraca iz prve ruke, izložbeni narativ kombinira kulturno-antropološku analizu s interpretacijom muzejske i arhivske građe koju baštinimo iz minulih stoljeća. Kao rezultat istraživanja iskustva mora, izložba donosi višeglasje: more nije samo doživljaj ljepote, otkrivanja i odmora, nego i doživljaj opasnosti, tragedije te transcendencije.

Naziv izložbe: „Hrvatski školski brod „Jadran” - matična luka Split 1933.- 2023.

Mjesto održavanja i prostor: Dom Hrvatske vojske, Split; Hrvatski Sabor, Zagreb; Palača Sponza, Dubrovnik

Vrijeme trajanja: 28. rujna – 5. listopada; 9. – 14. studenoga; 6.-12. prosinca

Autori stručne koncepcije: Ljubomir Radić, Matej Gabrilo

Autor likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 68

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Izložba fotografija pod nazivom: „Hrvatski školski brod Jadran – matična luka Split, 1933. – 2023.“ javnosti je prvi puta predstavljena u rujnu 2023. godine u Splitu, u Domu Hrvatske vojske. Realizirali su je Hrvatski pomorski muzej Split i Muzej Domovinskog rata u Splitu kako bi se obilježilo 90 godina od uplovljavanja jedrenjaka „Jadran“ u splitsku luku, a program se odvijao pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Autori izložbe su Ljubomir Radić iz HPMS-a i Matej Gabrilo iz MDRUS-a dok je za tehničku realizaciju zadužen Leo Garbin (HPMS). Izložbu u Splitu je pratio i okrugli stol na temu neriješene sukcesije vojne imovine SFRJ s naglaskom na pitanje povratka š/b „Jadran“ u Hrvatsku, a u radu okruglog stola sudjelovalo je niz govornika iz sfere diplomacije, politike, obrane i kulture. U studenom 2023. godine program s izložbom i pratećim okruglim stolom je organiziran u Hrvatskom saboru.

Povodom Dana dubrovačkih branitelja, 6. prosinca 2023. godine izložba otvorena u palači Sponza u Dubrovniku.

Izložbu čini 20 panoa sa kolažom od 65 fotografija jedrenjaka „Jadran“ iz 1930-ih godina, od početka gradnje u Hamburgu preko prve plovidbe prema Splitu i uplovljavanja u luku 6. rujna 1933. godine do putovanja svijetom zaključno s 1939. godinom.

Naziv izložbe: „**Mreže i udice – eksploatacija mora u doba antike i ranog srednjeg vijeka**”

Mjesto održavanja i prostor: Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 14. prosinca 2023. – 28. siječnja 2024.

Autori stručne koncepcije: Branka Milošević

Autor likovnog postava: Branka Milošević

Opseg (broj eksponata): 296

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

www.facebook.com/HrvatskiPomorskiMuzejSplit;

Vrsta: kompleksna, inozemna, edukativna, skupna, pokretna

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): opća populacija

Gostujuća izložba Muzeja Grada Umaga *Mreže i udice* obrađuje temu eksploatacije mora u doba antike i ranog srednjeg vijeka temeljem višegodišnjih sustavnih istraživanja arheološkog lokaliteta Sipar u Istri, sjeverno od Umaga, kojima su otkriveni višeslojni ostaci arhitekture te brojni pokretni arheološki nalazi koji naseobine na poluotoku datiraju od 1. st. prije Krista do 9. st. poslije Krista. U ovim povijesnim razdobljima događale su se mnoge promjene u načinu života ljudi, mijenjale su se njihove životne potrebe što je dovodilo do prilagođavanja i promjena u arhitekturi naselja. Tijekom istraživanja utvrđeno je da je najmanje jedna od ovih promjena nastala obnavljanjem naselja poslije razaranja.

Cilj izložbe je da se na temelju znanstveno obrađenih arheoloških nalaza s ovog povijesno značajnog lokaliteta i drugih povijesnih izvora bar približno objasni i dočara kako je i u kolikoj mjeri jedna relativno mala ljudska zajednica bila povezana s morem i tako stoljećima funkcionirala prilagođavajući se, ne rijetko i dramatičnim, povijesnim okolnostima na globalnoj pozornici Mediterana. Izložba je bila dio projekta "Čudesna morska ISTRAŽIVANJA" koji je imao za cilj promociju ribarstva/pomorstva područja FLAG-a *Pinna nobilis* financiranog sredstvima EU. Projekt je odobrilo Ministarstvo poljoprivrede RH - Uprava za ribarstvo. Izložbu je realizirao Muzej hrvatskih arheoloških spomenika – Split za Muzej grada Umaga.

IV./2. Izdavačka djelatnost

Tijekom 2023. godine HPMS je izdavač/suizdavač 13 naslova, i to:

1. „150. godina proslave blagdana sv. Tripuna u Splitu“, katalog događanja posvećen obilježavanju 150. obljetnice proslave sv. Tripuna u Splitu održane 12. veljače 2022. godine. Urednik publikacije je akademik Radoslav Tomić
2. „Terce jadranskih brodica: tehnički crteži hrvatskih drvenih jedrenjaka autora Velimira Salamona iz zbirke Željka Skomeršića“, deplijan izložbe, autor Daniela Kušpilić
3. „Boka Kotorska okom fotografa Laforesta“, deplijan izložbe, autor Jelena Karadžić. Izdavači: HPMS i JU Pomorski muzej Crne Gore, Kotor.
4. „Zastave s krme, jarbola i prove: Zbirka zastava i signalnih zastava Hrvatskog pomorskog muzeja Split“, katalog/knjiga, autorica Daniela Kušpilić
5. „Pomorske škrinje Novigrada dalmatinskog/Sea Chests from Novigrad (Dalmatia)“, katalog izložbe, autor Jadran Anzulović. Nakladnici: HPMS, Općina Novigrad, Zavičajni muzej Biograd na Moru.
6. „Život Meduse/The Life of the Medusa“, monografija, autor Željko Brguljan. Nakladnik HPMS, sunakladnik Željko Brguljan
7. „Pomorske pustolovine Duje i Luce“, bojanka, autorica Branka Teklić
8. „Ribolovka-vježbenica za ribare malene“, edukativno radna bilježnica, 4. izdanje, autorice: Petra Blažević, Branka Teklić, Veronika Gamulin.
9. „Katalog muzejsko-edukativnih i kreativnih programa“, cjelokupan muzejsko-edukativan program HPMS-a, autorica: Branka Teklić
10. „Croatian Maritime Museum Split“, promotivni letak
11. „Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.“, deplijan izložbe u Hrvatskom saboru, autori: Ljubomir Radić i Matej Gabrilo
12. „Hrvatski š/b Jadran-matična luka Split 1933.-2023.“, deplijan izložbe u Palači Sponza Dubrovnik, autori: Ljubomir Radić i Matej Gabrilo
13. „Tvrđave: Posade & Opsade“, edukativna igra, 2. izdanje, autorica: Petra Blažević

IV./3. Projekti

EU - projekti

U INTERREG projektu naziva „Protecting underwater heritage through its digitalization and valorisation as a novel touristic offer“ (akronim: WRECKS4ALL), Hrvatski pomorski muzej Split je sudjelovao kao kao jedan od pet partnera, dok je vodeći partner Pomorski fakultet Kotor Univerziteta Crne Gore. Projekt je započeo 15. kolovoza 2020. godine, a dovršen je 14. prosinca 2022. godine (produžen je izvorni rok od 14. kolovoza 2022. godine poradi kašnjenja uslijed

pandemije Covid-19). Voditeljica projekta ispred Hrvatskog pomorskog muzeja Split bila je kustosica Petra Blažević dok su članovi projektnog tima još bili ravnatelj Ljubomir Radić i voditeljica računovodstva Mirjana Jović. Projekt je kao primjer dobre prakse predstavljen na Interreg Cooperation Day koji je održan u Splitu u rujnu 2023. godine. Nakon svih provjera isplaćena su sredstva u 100% iznosu te je u prosincu 2023. godine vraćena pozajmica koju je Grad Split dao Muzeju za realizaciju.

Dalmacija storytelling destinacija

Projekt pokrenut od strane Splitsko-dalmatinske županije razvijan je tijekom 2022. i 2023. godine. Kustosica Muzeja Petra Blažević interpretira pomorsku povijest odjevena u putnicu parobrodom Magdu Lupis koja putuje u Rijeku izumitelju torpedu Ivanu Lupisu. U veljači 2023. godine na svečanosti održanoj u Hrvatskom domu, kustosica Petra Blažević i Muzej primili su plaketu od strane Splitsko dalmatinske županije za uspješno provođenje projekta. U prosincu je održana i dodatna edukacija u okviru projekta.

Istraživanje tereta kasnoantičkog brodoloma

Hrvatski pomorski muzej u Splitu je kroz programe javnih programa u kulturi, za financiranje podvodne arheološke baštine, za 2023. godinu dobio sredstva za obavljanje podvodnih arheoloških istraživanja na novopronađenom antičkom brodolomu kod otoka Čiova. Istraživanja su obavljena prema rješenju nadležnog Konzervatorskog odjela u Splitu. Podvodno arheološko dokumentiranje i istraživanje izvedeno je u prosincu 2023. godine. Stučna ekipa istraživanja bila je sastavljena od voditelja istraživanja arheologa Eduarda Viskovića iz tvrtke Kantharos d.o.o, podvodnog fotografa i dokumentarista Jerke Macure, te ronioca iz Udruge „Rostrum“ Marka Polića, Ivana Živkovića, Milivoja Andrića i Branka Katavića.

Prilikom svih zarona vidljivost na lokalitetu bila je loša no pokazalo se kako je riječ o iznimno bogatom brodolomu sa otprilike 750 amfora. Može se zaključiti kako se radi o iznimno antičkom brodolomu iz 4 stoljeća. Planirano je dovršiti istraživanje u 2024. godini.

Dani Boke u Splitu

Veliki jubilej čašćenja sv. Tripuna u Splitu iz 2022. godine dočekaio je svoju prezentaciju u veljači 2023. godine u vidu dokumentarnog filma i promocije prigodne publikacije pod nazivom „150. godina proslave blagdana sv. Tripuna u Splitu“. Ova spomenica, urednik koje je akademik Radoslav Tomić, posvećena je u spomen na dr. Andra Tripkovića (1954.-2022.) potpredsjednika

Hrvatske bratovštine „Bokeljska mornarica 809“ Splitu. U programu je organizirano i gostovanje Pomorskog muzeja iz Kotora s izložbom “Boka kotorska okom fotografa Laforesta”.

IV./4. Nabavke i investicije u prostoru i opremi

Tijekom 2023. godine izvršeni su sljedeći radovi i kupnja opreme:

- Uređenje Zbirke plovila (brod Bakar, neretvanska lađa, djelomično uređenje broad Streljko, kabina Veli Jože)
- Izrada potporne kolijevke za neretvansku lađu
- Nabavka polica za računovodstvo
- Nabavka polica za suvenirnicu
- Nabavka jednog računala za muzejsku dokumentaciju
- Nabavka nosača i kolica za tv uređaj
- Postavljanje vanjske rasvjete od ulaza u Muzej do zapadnog ruba zgrade
- Izrada nove serije muzejskih suvenira (magneti, rokavnici, vrećice itd.)

**HRVATSKI
POMORSKI
MUZEJ
SPLIT**

Ravnatelj

Ljubomir Radić